

УДК 799.31

Балховітіна А.О.,¹ Ванюк О.І.²

¹студ. гр. УФКС-414сп НУ «Запорізька політехніка»

² наук. керівник – канд. наук фіз. вих., доц. НУ «Запорізька політехніка»

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПІСЛЯ АМПУТАЦІЙ

Реабілітація військовослужбовців внаслідок військових конфліктів чи травматичних подій є актуальним та важливим завданням галузі охорони здоров'я. На жаль, внаслідок активних бойових дій аналогічна ситуація наразі відбувається в Україні і щодня збільшується кількість поранених військових та цивільних громадян, які потребують належної допомоги з боку різних фахівців мультидисциплінарної команди.

У військовому контексті фізична терапія після ампутації є надзвичайно важливою, оскільки вони ускладнюють повернення військових до виконання своїх професійних обов'язків або адаптації до цивільного життя після повернення з війни. Ця терапія допомагає не лише фізичному відновленню, але й психологічному, допомагаючи військовим повернутися до повноцінного життя.

Викладене вище підкреслює необхідність актуальності подальших досліджень і розробки нових програм фізичної терапії для військових, які перенесли ампутацію у зв'язку з воєнними конфліктами. Ураховуючи збільшення кількості військовослужбовців, які потребують реабілітації через

ампутацію, необхідно постійно вдосконалювати програми фізичної терапії, щоб забезпечити їх ефективність і відповідність потребам цих військових.

У цьому контексті, фізичний терапевт та ерготерапевт здобувають значущі ролі в процесі відновлення фізичного та психічного здоров'я військовослужбовців. За даними літератури, втрата кінцівки у військовослужбовців внаслідок бойової травми, займає одне з провідних місць серед причин ампутації у більшості країн світу.

Травматична ампутація кінцівки є дуже помітною раною, яка спричиняє величезні особисті страждання та обмеження функціонування, а також спричиняє значні національні витрати на фізичну та професійну реабілітацію. Військові конфлікти, бойові дії, вибухи та обстріли можуть призвести до тяжких травм. Окремі військовослужбовці можуть отримати поранення, які стають настільки важкими, що вимагають ампутації, щоб врятувати життя. Завданнями післяопераційного періоду військовослужбовців після ампутацій є попередження післяопераційних ускладнень (застійна пневмонія, атонія кишечника, тромбоз, емболія), поліпшення кровообігу в зоні оперативного втручання, запобігання атрофії м'язів, стимулювання процесів регенерації.

Фізична терапія призначається в перші дні після операції. Вправи включають дихальні вправи, вправи для здорової кінцівки, з другого-третього дня виконують ізометричне напруження для збережених сегментів ампутованої кінцівки, рух тулуба - при підйомі тазу, повороти. З п'ятого-шостого дня використовується фантомна гімнастика (подумки виконують рух у відсутньому суглобі), що дуже важливо для профілактики та атрофії литкових м'язів.

Фізична терапія військових з ампутаціями представляє собою складний і багатоплановий процес, спрямований на відновлення фізичної функціональності, психологічного комфорту та соціальної інтеграції учасників бойових дій, які стали жертвами втрати кінцівок. Цей процес базується на принципах індивідуалізації, комплексності та поетапності. Вчасне застосування фізичної терапії зможе значно пришвидшити процес повернення військовослужбовців до повноцінного життя.